

Štórski ŽELEZAR

ŠT. 5 - LETO IX - 25. 5. 1969

IZ VSEBINE: - Integracija slov. železarn, str. 2 - Sklepi DSP, str. 3 - Mandat samoupravnih organov podaljšan, str. 3 - Iz zakona o narodni obrambi, str. 4 - O vzrokih fluktuacije, str. 4 - O štrajku na šamotni, str. 5 - Nezgode pri delu, str. 6 - Upokojenci, str. 7 - Kadrovske vesti, str. 8.

Gospodarski načrt 1969 sprejet

POTRDIL GA JE DS PODJETJA NA ZASEDANJU 29. APRILA LETOS

Ko je glavni direktor podjetja podajal na seji tovarniškega odbora sindikalne podružnice obrazložitev predloga družbenega plana podjetja za letošnje leto, je naglasil, da si moramo z vsemi našimi sposobnostmi prizadevati, da se uveljavimo na tržišču. Ta prizadevanja zasleduje tudi gospodarski načrt, predložen DS enot v obravnavo in morebitne pripombe, oziroma predloge za izpolnitev. Dokazimo, da znamo sredstva, ki so nam zaupana v upravljanje, izkoristiti v taki meri in da znamo materiale tako oblikovati, da dobijo svojo tržno vrednost. Res je letni plan program, ki ga ne bi smeli vzeti kot statično, vnaprej določeno količino, temveč kot določena izhodišča, če se pa potem na trgu pokažejo potrebe po izmenjavi teh količin, moramo slediti tem potrebam in ga prilagoditi.

V prejšnji številki našega glasila smo objavili stališča sindikalne podružnice do izpolnjevanja našega gospodarskega načrta.

Glavni inženir proizvodnje, dipl. ing. Starc Milko je na zasedanju DS podjetja 29. aprila v imenu gospodarske komisije DS podal glavne značilnosti letnega gospodarskega načrta. Zavedati se moramo, da pomeni ta plan nadaljnjo rast naše gospodarske organizacije, tako po količinski proizvodnji, kakor tudi po vrednosti.

Fizični obseg proizvodnje bo v primerjavi z letom 1968 narasel za 8 %, fakturirana realizacija za 12 %, celotni dohodek za 8,6 %; tudi dohodek podjetja poraste na indeks 116,6.

Po drugi strani pa se bo treba spoprijeti s težavami, ki smo jih spoznali že pri obravnavi zaključnega računa za leto 1968 in nas letos obremenjujejo z višjimi porabljenimi sredstvi za predvideno proizvodnjo v višini 107,1 %, oziroma, vsi poslovni stroški bodo narasli za 5,7 % preko lanske višine. To pa pomeni, da predvidenega povečanja osebnih dohodkov za 9 % (na 950 din) ne bi mogli v celoti pokriti in bi izguba, ki bi nastala pri takšni višini izplačil, znašala

1.579.587 din. Prav zaradi takšnega stanja je komisija za plan pri DS že pri obravnavi zaključnega računa za leto 1968 in sedaj s predlaganim planom sprejela niz sklepov, ki jih je potrebno upoštevati v podrobno izdelanem sanacijskem planu podjetja, kar ima za cilj odpravo izgube pri vseh obratih in izdelkih.

DS podjetja je poslušal tudi predloženi sanacijski plan in sklenil:

- potrdi se gospodarski načrt podjetja za leto 1969;

- potrdi se predlagani sanacijski načrt podjetja s tem, da si enote izdelajo svoje akcijske programe za vsakodnevne akcije, da bi sanacijski načrt ostvarili in s tem ustvarili sredstva za regrese, oziroma letovanje članov kolektiva;

- osvoji se dodatek k predlogu gospodarskega načrta glede sredstev za letovanje v višini 480 din na zaposlenega in glede načina koriščenja tega sklada s tem, da je ta del sredstev tudi pogojen s finančnim rezultatom vsake enote posebej, v smislu sanacijskega načrta; to pomeni, da bo član kolektiva prejel znesek 480 din, če bo obrat, oziroma oddelek imel pozitiven finančni rezultat. Več o tem v posebnem poglavju;

- potrdijo se predlogi komisije za plan in gospodarstvo, ki določajo za izboljšanje finančnega rezultata podjetja naslednje ukrepe:

- znižanje poslovnih stroškov za 1,6 %, da pokrijemo 1.579.800 nepokritih OD;

- zmanjšanje delovne sile za 3,2 %, da dosežemo povečanje produktivnosti dela za 5 % na zaposlenega s tem, da uvedemo racionalnejšo in boljše organizacijo dela;

- po možnosti doseči izboljšanje planirane prodajne cene od povprečnih 1.883 din na 1.905 din/t;

- zmanjšati izmeček za 2.000.000 din;

- reklamacije ne smejo presegate 1 % vrednosti realizacije;

- še naprej voditi računa o znižanju vseh vrst zalog;

- iz gospodarske organizacije naj se izločijo službe, ki nimajo direktne povezave z osnovno dejavnostjo, preide naj se na cenik del za te usluge;

- s stalnimi ukrepi zniževati spremenljivi del splošne režije;

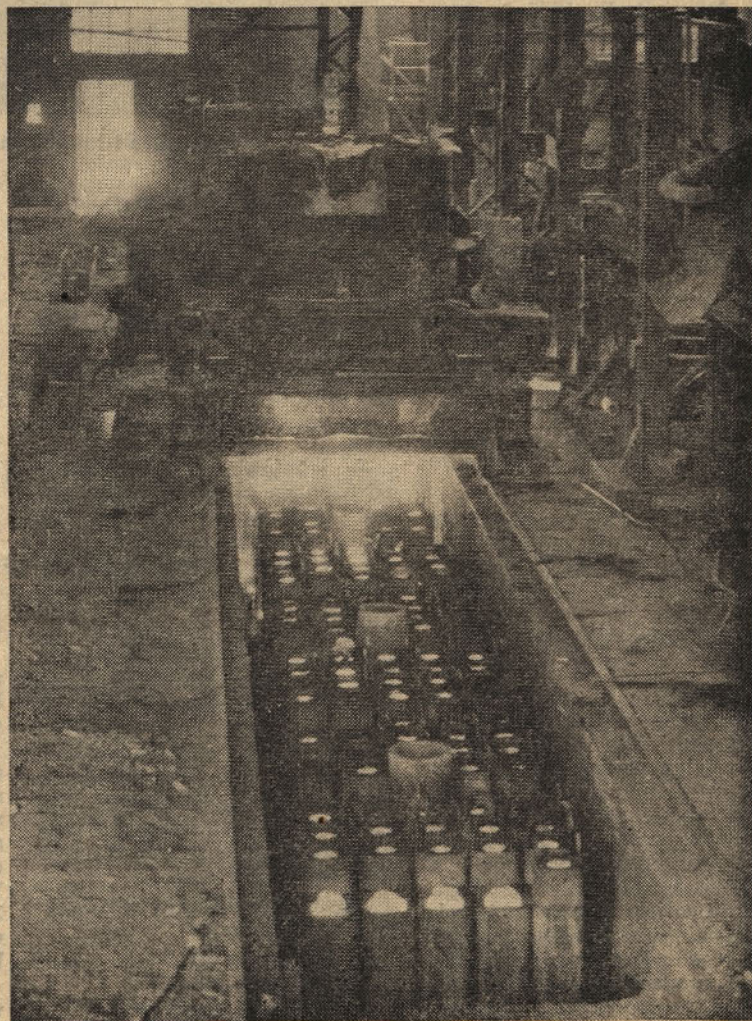
- nosilce stroškovnih mest je zadolžiti za planiran okvir porabe sredstev in sicer na ta način, da bo vsako stroškovno mesto imele določeno osebo, ki bo odgovarjala za porabo;

- pri zniževanju splošne režije je potrebno razširiti še vprašanje vseh tujih uslug, ki jih opravljajo za nas izven podjetja, med ostalim posebno mehanografskega centra, katerega višina stroškov ni upravičena glede na korist, posebno ne v tej situaciji;

- sredstva za investicijsko vzdrževanje naj se koristijo čim bolj racionalno, oziroma po takšnem vrstnem redu, da bo zagotovljena realizacija sanacijskih ukrepov;

- poiskati je kriterije za najracionalnejšo zaposlitev v podjetju, s ciljem, da se ne prekorači števila zaposlenih. S tem v zvezi je nujno preveriti in realno oceniti potrebno strukturo kadra in zagotoviti ustrezno zasedbo;

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kakšna bo oblika integracije treh slovenskih železarn?

Dveletni dogovori o obliki in načinu integracije treh slovenskih železarn so dali naposled nekaj konkretnjših rezultatov. Zamisel o integraciji se je porodila med razpravo o sanaciji težavnega položaja železarn po reformi. Takšno zamisel smo v vseh treh železarskih kolektivih z razumevanjem sprejeli, toda iskanje ustrezne oblike združevanja se je zavleklo. Pokazalo se je namreč, da popolna združitve v eno podjetje z enim žiro računom in skupnim ugotavljanjem dohodka ne bi bila izvedljiva. K temu spoznanju je največ pripomogel različen materialni položaj posameznih podjetij. S tem pa seveda zamisel o integraciji ni bila zavržena. Nasprotno, v vseh treh podjetjih smo se zavedali, da bi v združenih službah lahko enotno nastopali na tržišču, poslovanje bi poenostavili, kar bi prispevalo k zmanjšanju poslovnih stroškov. Tudi tu je bila potrebna previdnost, kajti skupna direkcija bi po nekaterih zamislih naj imela obsežen uslužbenški aparat, kar bi pa poslovanje podražilo.

Delavski sveti vseh treh železarn so sprejeli integralni razvojni program, to je bil prvi pomembnejši korak k integraciji. Vemo tudi, da je v interesu vseh treh kolektivov združitve tistih funkcij, ki bodo omogočale večje možnosti za zaposlitev, modernizacijo in širjenje proizvodnih zmogljivosti, njihovo večjo donosnost in — kot že omenjeno — učinkovitejši nastop na tržišču. Te komponente pogojujejo torej boljše gospodarjenje v posameznih podjetjih, kar je temeljni cilj združevanja. Z integracijo pa so nujno povezani tudi sanacijski ukrepi, kot je dodelitev kreditov in to dolgoročni investicijskih kreditov ter priznanje raznih olajšav metalurškemu podjetjem, o čemer smo v našem časopisu že pisali.

Za kakšno obliko integracije se bomo torej zedinili? Za takšno, da bo v njej omogočena samostojna podjetniška ustvarjalnost in samostojna sklepa pogodbe. Pri tem odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolaga. Koordinacijski odbor se je odločil, naj bi v predlog statuta bodočega združenega podjetja vnesli medsebojno pomoč, na podlagi prostovoljne solidarnosti.

V združenem podjetju bo vsaka samostojna organizacija združenega dela pravna oseba, ki v okviru statuta samostojno usmerja svojo podjetniško ustvarjalnost in samostojno sklepa pogodbe. Pri tem odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolaga. Koordinacijski odbor se je odločil, naj bi v predlog statuta bodočega združenega podjetja vnesli medsebojno pomoč, na podlagi prostovoljne solidarnosti.

sti. Iz tega je razvidno, da pomeni združeno podjetje skromno širjenje rizične skupnosti, v kateri imajo posamezne samostojne organizacije večjo varnost pa tudi dodatne obveznosti. Vsaka samostojna delovna organizacija odgovarja za prevzete obveznosti, dolžna pa je s svojimi sredstvi poravnati tudi obveznosti združenega podjetja, ali drugih samostojnih delovnih organizacij združene dela, če so nastale na podlagi solidarnostnega dogovora.

Združeno podjetje slovenskih železarn naj bi za vse samostoj-

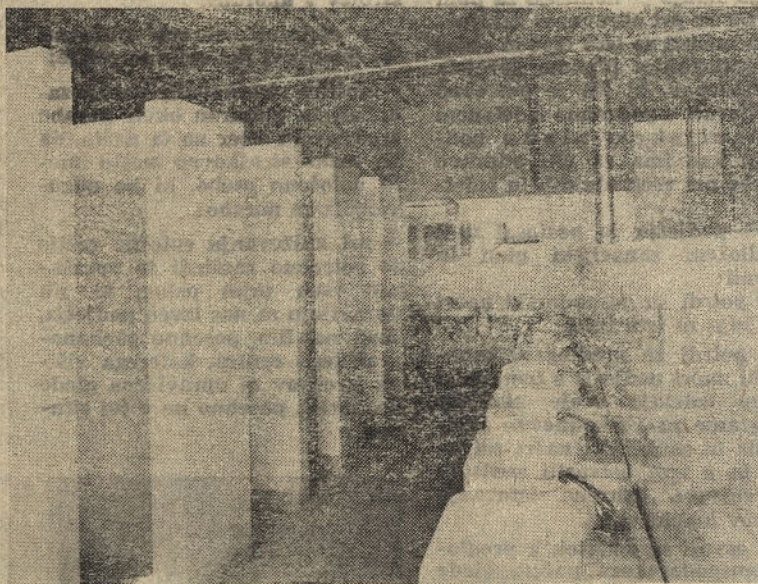
Delavski svet združenega podjetja bo obravnaval predvsem zbirne letne sklepne račune, sprejemal bo razvojne in letne gospodarske načrte ter usklajeval razširjeno in enostavno reprodukcijo vseh treh samostojnih organizacij in podobno. Poslovni odbor bo poveljni kreator določitev usklajene podjetniške ustvarjalnosti. Generalni direktor pa bo skupaj s strokovnim aparatom izdeloval predloge za oblikovanje poslovne politike.

Uprava in samoupravni organi združenega podjetja bi mo-

rali prvenstveno voditi enotno politiko razvoja slovenskih železarn, oziroma slovenskega jeklarstva. Po mnenju koordinacijskega odbora bo treba težiti za tem, da bo uprava novostanovanega podjetja vsaj v začetku imela čim manj operativnih obveznosti, njena funkcija pa bi bila v začetku usmerjena na proučevanje in oblikovanje predlogov v razvoju tržišča, tehnologije ter iskanju najboljših gospodarskih rešitev o nadaljnjih politikah.

Združeno podjetje bo oblikovalo lasten poslovni sklad, ki bo služil za pokrivanje potreb združenega podjetja in za naložbe v posamezne železarne. Nadalje bo imel skupni rezervni sklad, ki bo interveniral, če posamezna samostojna organizacija ne bo sposobna poravnati svoje obveznosti. Končno bo tu tudi sklad skupne porabe, namenjen za delavce uprave združenega podjetja. Razumljivo, da bodo v začetku vsi skladi razmeroma skromni, saj nobena od železarn za zdaj ne razpolaga niti z zadostnimi sredstvi za pokrivanje lastnih obveznosti.

Kot že povedano, bodo kolektivi v združenem podjetju imeli najširše samostojne ustvarjalne možnosti, v združenih akcijah pa so možni še racionalnejši in gospodarsko učinkovitejši dosežki.

Kopalnica in umivalnica v novi livarni

ne organizacije opravljalo naslednje naloge:

- enotne tržne raziskave
- usklajeno razvojno politiko
- usklajevanje raziskovalnih dejavnosti
- enotno finančno in kreditno politiko
- enotno komercialno politiko
- izdajanje splošnih aktov združenega podjetja in organizacij združenega dela za urejanje notranjih odnosov
- enoten nastop v združenjih, predstavniških in drugih organih.

Samostojne organizacije železarn pa zadržijo pobudo za širjenje poslovne donosnosti, samostojnost pridobivanja in delitve dohodka ter odločanja o uporabi in razpolaganju s sredstvi, v skladu s statutom in splošnimi akti. Zadržijo samostojnost nastopanja na trgu in pridobivanja pravic ter prevzemanja dolžnosti.

Organi upravljanja združene- ga podjetja bodo:

- delavski svet
- poslovni odbor
- generalni direktor.

Gospodarski načrt

(Nadaljevanje s 1. strani)

— izdvojiti je 15 do 20 milijonov sredstev, ki bi služila za nagraditev posameznikov ali skupin ob koncu poslovnega leta:

- za najboljšo kvaliteto in količinsko rast proizvodnje;
- za racionalnost v poslovnih stroških;
- za osvajanje nove proizvodnje;
- za največjo doseženo produktivnost ob istočasnem doseganju varnosti pri delu.

Gornji kriteriji bi se ovrednotili ob koncu leta.

Ta sredstva pa morajo biti s sanacijskimi ukrepi vsekakor pokrita in ne morejo iti na škodo OD.

Glede na splošne pripombe obratov in sindikalne podružnice na politiko nagrajevanja, naj se uvede princip izplačila OD v maksimalni možni višini z ozirom na poslovni uspeh podjetja. Višina doseženih OD bo na podlagi tega torej odraz vseh skupnih naporov in prizadevanja celotnega kolektiva.

Napori za realizacijo vseh navedenih ukrepov imajo samo en

cilj: zaključiti poslovno leto brez izgube in z osebnimi dohodki, ki naj bi bili na nivoju ostalih dveh železarn v Sloveniji.

Delavski svet je osvojil tudi predloge, iznešene v diskusiji, in sicer:

— v sanacijskem načrtu za livarno se spremeni vrstni red tako, da stopi na prvo mesto UOS, nato sledi uprava podjetja in potem obratovodstvo;

— izdelati je časovne normative za enoto proizvodnje, na prihodnjem zasedanju pa je DS seznaniti, do kod je možno izdelati to stvar;

— tehniški ozir. organizacijski sektor ozir. biro proučita trošenje energije in s tem seznanita DS podjetja.

Osnovni program za gospodarjenje v podjetju v letošnjem letu je torej sprejet, s tem pa tudi obveznosti, da se po njem ravnamo. Če se bodo enote vsakodnevno vključevale v akcijski program, bomo že ob polletnem poslovnem pregledu lahko poročali o pozitivnih rezultatih do- brega gospodarjenja.

Sklepi delavskega sveta podjetja

Na IX. zasedanju dne 29. aprila je DS podjetja obravnaval tudi pravilnik o oblikovanju in delitvi sredstev za OD s predlogi UO podjetja. Ugotovljeno je bilo, da se je v razpravo o novem pravilniku, oziroma uvedbi rangiranja vključil celoten kolektiv. Na rangiranje se je pritožilo kar 783 članov kolektiva ali 32,7 % zaposlenih. Po pregledu vseh pritožb se je skupno število točk povečalo od 16,6 % na 19,5 %. Komisija je popravila uvrstitev za 483 delavcev, od tega jih je 445 pomaknila navzgor, 38 pa navzdol; skupno je popravila torej 20,4 % delovnih mest. To povečanje točk predstavlja pri enakih poslovnih rezultatih znižanje vrednosti točke za 16,4 %. Poprečno število točk na zaposlenega se poveča od 214,6 točk na 256,7 točk. Čeprav je pravilnik grajen na strokovni osnovi, bi bilo danes še prehitro ocenjevati, kako bo mobiliziral člane kolektiva; čas bo prinesel svoje in pokazal, kaj bi bilo treba morebiti še izboljšati. O teh stvareh je razpravljala UO podjetja, tudi obratovodje so sodelovali in šefi sektorjev pri reševanju pritožb. Komisija je obdelala tudi pripombe DS enot na tekstualni del pravilnika in jih predložila UO podjetja v razpravo in izdelavo predloga za DS podjetja.

DS podjetja je proučil predloge upravnega odbora in sprejel naslednji sklep:

— potrdi se predlog UO v pogledu rangiranja, s tem, da se ne bo odgovarjalo na posamezne pritožbe članov kolektiva, pač pa bo celoten korigiran primerek rangiranja izobešen na oglasnih tablah v obratih in oddelkih na vpogled vsem članom kolektiva;

— predlogi za spremembe tekstualnega dela pravilnika se osvojijo v naslednjem:

1. Dnevnice za vodilno osebje kolektiva znašajo za potovanja v državi 50 N-din (to velja tudi za osebe, ki so razporejene na delovna mesta, kjer se zahteva visoka, višja, srednja ali VK izobrazba), za vse ostale 45 novih din, za učence poklicnih šol 35 N-din. Tako so dnevnice vsklajene z onimi na Jesenicah in v Ravnah.

Povrnitev stroškov za prenočevanje do 60 N-din, kar je tudi vsklajeno z ostalimi slovenskimi železarnami;

dnevnice za inozemstvo za vodilno osebje in strokovno osebje na delovnih mestih, ki zahtevajo fakultetno izobrazbo, dnevnic v višini, kot jo imajo javni uslužbenci I. vrste. Za vse ostalo osebje enako kot

II. vrsta javnih uslužbencev (višja, srednja, ali VK izobrazba);

vsi ostali enako kot III. vrsta javnih uslužbencev.

Povračilo za ločeno življenje: največ do 300 N-din, obravnava vsak primer posebej UO, na predlog glavnega direktorja.

2. Draginski dodatek se prelije v OD, vendar ne tako, da bi nihal.

3. O koriščenju in vračanju rezervnega fonda enote sklepa DSE, koristi ga lahko, če so OD enote več kot 10 % izpod prečja podjetja. Če v roku 3 mesecev enota ne more nadoknaditi koriščenega fonda, sklepa DS podjetja o novem limitu, ali ukinitvi zahteve po rezervnem fondu prizadete enote. Po sprejetju zaključnega računa odloča DS enote o izplačilu

sredstev fonda, ali o prenosu v prihodnje poslovno leto.

4. Pripravi se predlog za rangiranje vodilnih delavcev v podjetju, o čemer odloča UO podjetja.

5. Pravilnik o OD se uvede v podjetju s 1. majem t. l., s tem, da velja pravilnik, ki bo obravnaval stimulacijo organizatorjev proizvodnje, od 1. aprila 1969 dalje.

MANDAT SAMOUPRAVNIH ORGANOV PODALJŠAN ZA ENO LETO

IZVRŠENIH JE TUDI NEKAJ PERSONALNIH SPREMENB

Zvezna skupščina je 20. marca po hitrem postopku sprejela zakon, na podlagi katerega prenehajo veljati določila zveznih zakonov, ki so v nasprotju z vsebino ustavnega amandmaja XV. Tako so prenehala veljati prejšnja določila temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah. Obenem so prenehala veljati tudi določila drugih zakonov, ki se nanašajo na ustanavljanje kolektivnih izvršnih organov.

Predsedstvo sindikatov Slovenije je razpravljalo o navedenih spremembah in sprejelo do volitev v samoupravne organe naslednja stališča:

Ker je potrebno statut in druge samoupravne akte delovnih organizacij vskladiti do 31. 12. 1969 z ustavnimi in drugimi zakonskimi spremembami, to pa naj bi opravil dosedanji samoupravni organ, je potrebno, da delavski sveti sprejmejo sklep o podaljšanju mandata dosedanjim samoupravnim organom še za eno leto (do sprejetja zaključnih računov).

Samoupravni organi s strokovnimi službami naj takoj pristopijo k pripravljanju sprememb statuta in drugih samoupravnih aktov.

S tem priporočilom se strinja tovarniški odbor sindikalne podružnice Železarne Štore. Delavski svet podjetja je zato sprejel naslednja dva sklepa:

1. podaljša se mandat članom samoupravnih organov za eno leto (do sprejetja zaključnega računa);

2. samoupravni organi naj s strokovnimi službami takoj pristopijo k pripravljanju predlogov za spremembe Statuta in drugih samoupravnih aktov in jih predložijo DS podjetja v odobritev do 31. decembra t. l.

Nato je dipl. ing. Burnik Dušan obvestil delavski svet, da

je zaradi izvolitve za podpredsednika občinske skupščine Celje in odhoda iz podjetja bil na zadnji seji upravnega odbora podjetja razrešen funkcije predsednika UO podjetja, na njegovo mesto pa je bil izvoljen tov. Mavec Ivo, pravnik, vodja nabavnega oddelka v komercialnem sektorju. Podal je še poročilo o dosedanjem delu UO podjetja, ki ga je DS pohvalno ocenil, predsednik DSP in glavni direktor podjetja pa sta izrekla priznanje delu in prizadevnosti dipl. ing. Burnika, zahvalila sta se mu za požrtvovalno strokovno in politično delo v železarni ter mu želela na nadaljnjem delovanju mnogo uspehov.

Predsednik DSP je nato seznanil navzoče, da je odšel iz podjetja dosedanji podpredsednik DSP, Kindelhofer Kurt, zato je treba na to mesto izvoliti drugega člana kolektiva. Predlagan in izvoljen je bil Emil KRANJC, asistent v valjarni.

Ker je bil tovariš Kindelhofer tudi predsednik komisije za plan in gospodarstvo, je treba še na to izpraznjeno mesto izvoliti drugega člana kolektiva. Predlagan in izvoljen je bil ing. LEBAN Jože, tehnolog iz livarne II.

Kranje Emil je bil zaradi prevzema funkcije podpredsednika DSP razrešen funkcije predsednika komisije za tehniške izboljšave, na to mesto pa je bil predlagan in izvoljen RUKAVINA Dane, asistent v šamotarni.

Predsednik komisije za varstvo delovnih dolžnosti tovariš Arzenšek Štefan je zaprosil za razrešitev te odgovorne funkcije. DSP je njegovi prošnji ugodil, za prevzem te izredno zahtevne naloge pa je bil predlagan in izvoljen mladi tehnik v oddelku za tehniško varstvo tovariš LOGAR Franc. Pričako-

vati je, da bo pri izvrševanju te izredno delikatne naloge deležen podpore vseh merodajnih organov v podjetju.

DSP je osvojil predlog tovarniškega odbora sindikata, naj bi k sejam komisije za plan in gospodarstvo pri DS podjetja redno vabili naslednje tri člane tega odbora, delegirane za to nalogo: Logarja Zdravka, asistenta v jeklarni, ing. Kapor Djordja, asistenta v energetskem obratu in dipl. ing. Senčič Srečka iz livarne I. Tovarniški odbor sindikata je namreč tako komisijo v novi mandatni dobi opustil.

Prav tako je TO sindikata predlagal, da se dosedanji član komisije za stanovanjska vprašanja tovariš Logar Zdravko, ki je bil delegiran v to komisijo po sindikatu, razreši te funkcije, na njegovo mesto pa naj bo izvoljen tovariš Rozman Franc iz mehanične delavnice.

Predlog je bil osvojen.

R. U.

»Se pravilnik o pravih in nepravilih pa bomo imeli vse pravilnike«

Iz zakona o narodni obrambi

(nadaljevanje)

Za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin se ustanovijo enote civilne zaščite ter organizirajo obvezni ukrepi za zaščito in reševanje po določilu zakona. Organizacija civilne zaščite in obvezni ukrepi pred vojnimi akcijami je sistem zaščite v občini, v naseljih in, kar je za nas zelo pomembno v delovnih in drugih organizacijah ter stanovanjskih hišah. Ob zaščiti in reševanju pa je nujna vzajemna pomoč občanov.

Enote civilne zaščite ustanovijo delovne organizacije ter krajevne skupnosti in še drugod, če bo tako določila občinska skupščina. Enote civilne zaščite so namenjene predvsem za zaščito in reševanje prebivalstva, v podjetju delavstva in materialnih dobrin. Enote civilne zaščite v podjetju sestavljajo zaposleni v dotičnem podjetju. Za svoje enote morajo opremiti zagotoviti delovne organizacije, stanovanjska podjetja pa za enote v stanovanjskih hišah.

Med ukrepi za zaščito in reševanje zakon predpisuje poleg drugega tudi zaklonjenje ali evakuacijo prebivalstva. Prostor za zaklone se morajo urediti v neposredni bližini ogroženega območja. V nekaterih objektih je obvezna graditev zaklonišč, ki so lahko v stavbi ali izven nje, v bližini delovnega mesta, za eno ali več oseb. Za zaklonišče se lahko uporabljajo tudi obstoječe stavbne kleti in drugi prostori, ki se dajo prilagoditi v ta namen. *Delovne organizacije so dolžne iz svojih sredstev poskrbeti za zaklonitev ljudi in materialnih dobrin v obstoječih objektih ter v ta namen zgraditi rovna in druga ustrezna zaklonišča, ki morajo ustrezati pogojem za zaščito pred sodobnimi vojnimi sredstvi.*

Evakuacija ali odstranitev prebivalstva iz ogroženega v neogroženo ali manj ogroženo mesto je v vojni in neposredni vojni nevarnosti ena od osnovnih nalog organa za zaščito tako v podjetju kakor na terenu. Razumljivo, da za podjetje v mirnem času programira, če je potrebno pa izvaja akcije pristojen organ v podjetju.

POUK ZA OBRAMBO IN ZAŠČITO

V svojem sedmem poglavju zakon navaja, da je pouk za obrambo in zaščito obvezen za vse državljane od dopolnjenega 16. do dopolnjenega 65. leta starosti, če so ga zmožni obiskovati. Pouk prebivalstva se sestoji iz osnovnega in dopolnilnega pouka. Osnovni je ome-

jen v trajanju do 30 učnih ur in je obvezen za vse občane, razen za tiste, ki so končali pouk med šolanjem na šolah ter osebe, ki so odslužile vojaški rok, ali končale osnovni pouk v enotah civilne zaščite. Dopolnilni pouk pa zajema vse občane, ki so končali osnovni pouk. Tak dopolnilni pouk pa sme trajati največ 10 ur na leto.

Za občane, ki so razporejeni v enote civilne zaščite, se angažira osnovni pouk do 100 ur, dopolnilni pa do 10 ur na leto. Občinska skupščina določi za svoje območje število ur osnovnega in dopolnilnega pouka na leto. V delovnih organizacijah smo po zakonu dolžni organizirati pouk za svoje enote civilne zaščite in svoje enote teritorialne obrambe, če je določeno, da jih ustanovimo. Pouk je praviloma izven rednega delovnega časa. V podjetju smo tudi dolžni izvajati izobraževanje in izpopolnjevanje svojih kadrov za priprave na naloge s področja narodne obrambe iz svojega področja.

Enota civilne zaščite se ne organizira le za delovanje v vojni, ampak je sestavni del njihove naloge, da v miru sodeluje v boju proti elementarnim nesrečam ter zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin. Z elementarnimi nesrečami so izenačene večje nesreče, povzročene po požaru, eksploziji, prometne nesreče, rušenje jezov in podobni dogodki. Obveznosti občanov in delovnih organizacij glede zaščite in reševanja prebivalstva in materialnih dobrin v primeru nesreče zakon izenačuje s sodelovanjem v vojnih razmerah.

V Zakonu so določeni tudi sankcijski ukrepi proti pravnim in odgovornim osebam ter občanom, ki ne izvajajo določil zakona.

Za delovno organizacijo je podrobno navedeno v 29. točki, kdaj se jo kaznuje s kaznijo do 50.000 N-din in kdaj do 20.000 N-din; s kaznijo do 3000 oziroma 1000 N-din je lahko kaznovana tudi odgovorna oseba delovne organizacije, ki je povzročila prekršek v smislu zakona.

Z denarno kaznijo do 2000 novih din je kaznovana za prekršek oseba, ki je razporejena v enoto teritorialne obrambe ali civilne zaščite, če se brez opravičenega razloga ne odzove vabilu k pouku za obrambo in zaščito, se mu izmika, ali ga celo moti, ali se izmika službi civilne zaščite. Poleg drugega se kaznuje posameznika za prekršek z denarno kaznijo do 500 N-din, če se brez opraviče-

nega razloga ne odzove k pouku za obrambo in zaščito, ali se mu izmika, ali celo pouk zavira.

Delovna organizacija mora do 20. avgusta letos sprejeti interne predpise o nalogah in programu obrambe in zaščite članov delovne skupnosti ter materialnih dobrin v podjetju.

S tem prispevkom smo že

leli seznaniti člane naše delovne skupnosti o obveznostih, ki jih delovni organizaciji in občanom nalagajo novi predpisi o narodni obrambi. Pri pripravi in delu upoštevajmo znano Titovo misel, ki je močno aktualna: »Delajmo, kakor bi bil vedno mir«, kar si močno želimo, »Bodimo pripravljeni, kakor bi bila jutri vojna«.

R. M.

O VZROKIH FLUKTUACIJE

Na zadnji seji DS podjetja 29. aprila t.l. je tekla razprava tudi o vzrokih močne fluktuacije, oziroma močnega odhajanja ljudi iz podjetja. Predsednik kadrovske komisije jo poročal:

S problemom fluktuacije je bil DS podjetja že seznanjen. Kvalificirane delavce, ki so zapustili podjetje, smo nadomestili in se število KV delavcev ni zmanjšalo. Res pa je, da novinci nimajo toliko izkušenj pri delu in so zato kakovostno slabši, kar se seveda negativno odraža pri učinku dela in ne nazadnje pri finančnem učinku. Bolj zaskrbljujoč pa je pojav vse številnejšega odhajanja osebja z višjo, oziroma visoko strokovno izobrazbo in pridobljeno strokovnostjo. Mnoge smo tudi štipendirali, dobili so stanovanja, imeli kar lepe položaje, pa vključ vsemu niso zadovoljni in odhajajo. Ker se na razpise ne javljajo kandidati, ni izgledov, da bi lahko odliv nadomestili s prilivom novih strokovnih kadrov.

Z analizo vzrokov fluktuacije je komisija ugotovila, da je vzrokov več in sicer:

1. slabi medsebojni odnosi, ki so v večini primerov posledica pomanjkljive organizacije dela;
2. nizki osebni dohodki;
3. nejasna perspektiva, predvsem pri strokovnem kadru (mlajšem):
 - osebna
 - delovne organizacije
 - panoge črne metalurgije
4. neusklajeni OD z drugimi področji gospodarstva.

Odhajanje zaradi nejasne perspektive je v veliki meri posledica neinformiranosti članov kolektiva o odločitvah glede razvoja podjetja, ker obravnavamo te zadeve v preozkem krogu.

Glede na take ugotovitve komisija ne more predlagati ukrepov za omejevanje fluktuacije, ali ublažitev, njene ugotovitve pa lahko služijo odgovornim strokovnim službam in pri razpravi na DSP. Posebno bi bilo treba izboljšati nepravilne odnose med ljudmi, Zavedati se

moramo, da močan odliv strokovne delovne sile, dobrega strokovnega kadra zavira in celo ogroža razvoj podjetja.

Glavni direktor podjetja je nato nanizal še svoje misli o tem problemu. Predvsem je to problem pri večini podjetij, tudi tam, kjer imajo višje osebne dohodke, kot pri nas, ker pač gredo za še boljšim zaslužkom. Torej gre tu tudi za moralno ljudi, katerim smo vložili denar in jim dodelili stanovanja, saj so bili zelo zahtevni; ko pa smo prišli v težave in so bile njih težnje in želje ogrožene, vsaj za nekaj časa, so zapustili podjetje za razliko 200, do 300 novih din pri OD (mesečnem), to je pokazala analiza OD v celjskem bazenu. Značilen vzrok za fluktuacijo je bila tudi predvidena integracija slovenskih železarn, ko je obstajala bojazn, da bodo nekateri izgubili vodilne pozicije. Zdaj je jasna dokončna oblika integracije. Železarne ostanejo samostojne gospodarske organizacije, združuje se le tisto, kar se da združiti, da bomo nadomestili kadre, ki so odšli, da bomo našo kadrovsko bazo izpopolnili. Imamo pa primere, da bi se nekateri radi vrnili. Če bi vsi kadri, ki delajo v podjetju že 15 do 20 let, zavzeli tako stališče, kot oni, ki so odšli iz osebnih razlogov, bi podjetje lahko ostalo brez določenih kadrov, ki rešujejo podjetje, kadar je le-to v težavah. Nadalje nastopa tudi vprašanje človeka na delovnem mestu, morda smo imeli nekoliko neroden odnos do mlajšega kadra, ki želi imeti pri zaposlitvi daljšo perspektivo za 5 do 10 let. Toda sami vemo, da smo dve leti lomili kopja okrog perspektive našega podjetja, zdaj smo šele v stadiju, ko vemo, kako bo vse izgledalo, izrečena je dokončna ocena o razvoju črne metalurgije. To ni panoga, ki bi jo lahko enostavno ukinili. Da je temu tako, kaže letošnje poslovno leto. Komaj so se cene izdelkom črne metalurgije dvignile, nastopa deficit proizvod-

(dalje na 7. strani)

SAMOVZVANI »KNJAZ« JE MORAL KLONITI

Zadaj za železarno v Štorah se med potokoma Toplico in Bojanskim potokom dviga hrib Montekukoli (domačini ga nazivajo kar »mandikukoli«). Na zemljišču pod tem hribom je okoli leta 1880 pričela obratovati šamotarna. Neki grof Montecuccolli je dal postaviti vodno kolo za drobljenje surovin ter majhno peč za žganje glin. Proizvodnja je bila malenkostna. Po I. svetovni vojni je šamotarna trikrat menjala lastnike. Prvi lastnik Pertinač je dal izboljšati drobilne naprave. Ko je leta 1924 gospodarsko propadel, je tovarno kupil na dražbi industrijalec Peter Majdič, ki je dal obrat elktrofificirati in postaviti sušilne peči; te so v glavnem še danes v pogonu. Pozneje je izročil podjetje svoji hčerki, poročeni Kunej. Ta je okoli leta 1932 izročila šamotarno v upravljanje prebeglemu Rusu Čerkasovu, ki se je izdajal za »knjaza«. Hotel je prikazati ljudem, da je plemenitega porekla, toda po značaju je bil vse poprej kot plemenit. Po njegovem prihodu so šamotarjem iz meseca v mesec zbijali zaslužke in po enem letu njegove »vladavine« so mezde znižali za 30 do 35 odstotkov. Že poprej so delavci s skromnim zaslužkom komaj živeli, zdaj o preživljanju sebe in družine niso mogli niti misliti, čeprav so trdo garali; delali so v izredno težkih pogojih, v zelo nezdravem okolju. Prah, vročina, prepil in slaba prehrana so jim uničevali življenje. Zato pa je raslo v delavcih nezadovoljstvo proti krutemu izkoriščevalcu. Pričeli so se pritoževati, toda z nezadovoljnimi in »predrznimi« je upravitelj na kratko obračunal, postavil jih je na cesto, za vzgled drugim, da si ne bi drznili glasneje govoriti, širiti nezadovoljstvo, ali celo misliti na kaj hujšega. V takih pogojih pa so pričeli delavci misliti na zaščito. Pri železarni je obstajala organizacija Zveze kovinarjev Jugoslavije (SMRJ). Delavski zaupniki so razmišljali, kako bi se tudi šamotarski delavci vključili v tako strokovno organizacijo, ki bi jih zaščitila. Zaupnika Flis Ivan in Stojan Anton sta se odpeljala v Ljubljano in pri sekretarju republiške organizacije tovarišu Leskošku Francu dobila napotke, kako naj v šamotarni osnujejo podružnico Zveze kovinarskih delavcev. Sklicali so občni zbor in izvolili za predsednika sindikata modelnega mizarja Flisa Ivana, v odbor pa najpogumnejše in najodločnejše delavce, med njimi Stojana Antona, Zavška Jurija, Povaleja Rudolfa in druge.

Se istega dne so zahtevali sklenitev kolektivne pogodbe, po kateri naj bi bile delavske mezde povrnjene na višino pred prihodom novčga upravitelja, obenem pa je treba upoštevati določila zakona o zaščiti delavcev, ki je vseboval dobra določila, kot so letni dopust, vrnitev stroškov pogreba v primeru smrti delavca in podobno. Upravitelj šamotarne, Čerkasov je pristal na zahteve delavcev. To pa je trajalo le kaki dve leti. V začetku leta 1935 je sekretar republiškega odbora Zveze kovinarskih delavcev tovariš Leskošek obvestil sindikalni odbor v šamotarni, da je direkcija šamotarne odstopila od kolektivne pogodbe, jo je odpovedala, ne da bi se poprej kaj dogovarjala s predstavniki sindikalnega odbora v podjetju, oziroma z delavskimi zaupniki. Delavci so takoj sklicali članski sestanek in sklenili zahtevati

lavške zahteve, ker nima pooblastila. To je bila taktika zavlačevanja. Toda »knjaz« Čerkasov se je motil, če je mislil, da bo v nedogled zavlačeval pogajanja. Niti prigovarjanja predstavnikov delavskih organizacij in ne predstavnika sreskega načelstva, pristava Reje, niso zalegla. Pred okrajnim glavarstvom so delavci zaman čakali na ugoden potek pogajanj v pisarni načelstva. Zato so sklicali članski sestanek v pisarni nad gostilno Adrinek v Štorah, kjer so imeli svoje društvene prostore delavski sindikat, pevsko-prosvetno društvo Svoboda in dramska skupina. Delavcem so spregovorili zastopnik delavske zbornice iz Ljubljane tovariš Kopač, sekretar republiškega odbora SMRJ tovariš Leskošek, predsednik sindikata v šamotarni tovariš Flis, ki so bodrili delavce, naj vztrajajo pri svojih zahtevah,

dr. Reji, ga je ta pričel zasliševati, vprašal je najprej za generalije in jih tipkal s pisalnim strojem. Čerkasov se je začudil in vprašal, zakaj ga zaslišuje, kaj naj to vendar pomeni. Tedaj mu je pristav Reja ostro povedal, da ga nameravajo izgnati iz Jugoslavije, ker v svoji trmi kali odnose in zaničuje celo oblastvene organe, katerih navodila noče in noče upoštevati, nikakor noče popustiti in ugoditi elementarnim zahtevam stavkajočih v šamotarni. Na ta način bo 110 delavcev ob kruh, z njimi pa družine; občina jih ne more hraniti, sresko načelstvo jim tudi ne more nuditi pomoči, če bodo brez krivde na cesti. Ko je še vprašal Čerkasova, če se mu delavci in njihove družine nič ne smilijo, mu je ta zabrusil: »Vi ste pa komunist!« »Komunist, ali ne, to sedaj ni važno. Ker vidim, da z vami ne pridem do kraja, lahko sedaj zapustite pisarno; imam še drugega dela dovolj. Pridite zopet v ponedeljek!«, mu je odgovoril pristav Reja, ki seveda ni bil komunist, vendar je čutil s prizadetimi delavci in njihovimi družinami, za kar so mu delavci šamotarne, ki še živijo, še danes hvaležni. V ponedeljek pa Čerkasova ni bilo na sresko načelstvo v Celje. Okoli 11. ure pa je zazvonil telefon in iz Ljubljane je tovariš Kopač sporočil začudenemu pristavu Reji, da je pri njem Čerkasov, ki je pripravljen na podpis kolektivne pogodbe, kakor to zahtevajo stavkajoči delavci šamotarne. Opoldne je prispel v Štore že tovariš Leskošek-Luka in v prostorih društvene sobe nad gostilno Adrinek so še istega večera podpisali pogodbo, s katero so zavedni in vztrajni delavci dosegli, kar so zahtevali: za 10 % zvišane mezde, pravico do letnega dopusta, dopusta ob poroki, povrnitev stroškov pogreba za umrlim članom kolektiva in druge pravice, ki jih je predvideval zakon o zaščiti delavcev. Petega marca 1935 je bila stavka končana, zmagala je delavska zavest, samozvani »knjaz« Čerkasov pa je moral kloniti.

Šamotarski delavci so še enkrat stavkali v letu 1940, ko pa je našo deželo preplavila nacistična soldateska in za njo policija, so mnogi od njih, zlasti pa bivši delavski zaupniki, prisluhnili klicu Osvobodilne fronte slovenskega naroda in pomagali partizanom na celjskem območju, pomagali kurirjem, obveščevalcem, skrivali jih pred okupatorjevimi policisti in domačimi izdajalci, dokler niso bili sami aretirani, zasliševani, trpinčeni in odpeljani v zapore ter taborišča, iz katerih se niso vsi vrnili.

Predvojni delavski zaupniki v šamotarni: Ulaga Angela, Gorjup Ignac, Zavšek Jurij in Stojan Anton

obnovo kolektivne pogodbe, to je povišanje delavskih mezd, pravico do dopusta in druge pravice, izhajajoče iz predpisov zakona o zaščiti delavcev. Direktor Čerkasov pa se je uprl delavskim zahtevam. Ker tudi posredovanje republiškega odbora ZKDJ (SMRJ) in republiške delavske zbornice ni zaleglo, je pričelo 12. februarja 1935 110 delavcev v šamotarni stavkati. V stavkovnem odboru so bili: predsednik Tajhmajster Stanko, Hojas Viktor, Ulaga Angela pa člana. Zdaj je posredoval župan teharske občine pri sreskem načelstvu v Celju, kamor so nato poklicali predstavnike sindikata in ravnatelja šamotarne. Ta pa ni prišel osebno, temveč je poslal svojega pravnega zastopnika Dr. Kalana, ki pa je izjavil, da nima tako širokih pooblastil, da bi lahko pristal na zahteve delavskih zastopnikov (zaupnikov). Tudi naslednjega dne ni prišel ravnatelj, njegov pravni zastopnik pa je ponovno izjavil, da ne more pristati na de-

saj bo delodajalec končno moral ugoditi pravičnim zahtevam. Spregovoril je, proti pravilom in mimo svojih pooblastil, še zastopnik sreskega načelstva, pristav Reja, ki je delavcem povedal, da razume njihove zahteve in odločitev, da si pravice pribore tudi s stavko, čeprav so bili, žal, izpostavljeni grobim izpadom žandarjev pod vodstvom zlobnega komandirja Kocjana. Da bi pa dokazali, da jim ni do nasilja, naj za nekaj dni prenehajo s stavko, vrnejo naj se na delo, verjetno bo delodajalec tako le uvidel, da ima opravka z zavednimi delavci, ne pa s prekucufi. Svoje pravice bodo še vedno lahko uveljavljali in pri tem jim bo sresko načelstvo še naprej naklonjeno, če bodo disciplinirani in samozavestni, kot so bili doslej. Po petih dneh pogajanja zopet niso uspela, delavci šamotarne pa so ponovno pričeli s stavko. Zdaj je dal sreski načelnik poklicati osebno ravnatelja Čerkasova. Ko se je leta pojavil v soboto pri pristavu

NEZGODE PRI DELU

V mesecu aprilu je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu: jeklar na 1, valjarna 4, livarna valjev 6, livarna sive litine 4, mehanična delavnica 1, promet 1, eks-pedit 2, gradbeni oddelek 1, skupaj 20.

Brez nezgode pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki: elektroplov, modelna mizarna, šamotarna, obdelovalnica valjev, elektroobrat, razvojni oddelek, OTK, komunalni oddelek, ostalo.

Na poti na delo in z dela sta se poškodovala dva delavca; eden iz livarne valjev, eden iz energetskega obrata.

Pri delu so se poškodovali:

JEKLARNA:

Grdina Štefan. Ob prehodu se je udaril v oster rob na prečnem železu, po katerem drsi grabljica. Poškodoval si je desni palec.

VALJARNA:

Sušter Ignac. Pri ločevanju sprijetih ingotov v potisni peči z drogom in klavdom se je sodelavcu zlomil ročaj klavdiva pa mu je priletelo v gleženj desne noge.

Jereb Franc. Pri zalaganju odvodke na I. ogradju grobe proge se je vbodel na ostrem robu v kazalec leve roke.

Ohnjec Ivan. Pri vlaganju gredic v plamenično peč so mu klešče zdrsnile, z roko pa je udaril ob druge gredice.

Guček Marjan. S kleščami je prestavljal sklopko, ki mu je bila v napoto na ravnalni klopi. Na vročih ploščah mu je spodrsnilo in je padel na vroče palice ter se opeknel po hrbtu, levi roki in desni nogi.

LIVARNA VALJEV:

Skale Edi. Z odkopnim klavdom je čistil jedro iz valja. Nenadoma je počila gumijasta cev za dovod komprimiranega zraka in ga je konec cevi udaril po desnem očesu.

Zalar Stanko. Pri nalaganju zlomnine z magnetom sta na robu vozička ostala dva kosa. Ko jih je poizkušal naravnati, mu je eden padel na stopalo leve noge.

Jurkošek Martin. Ko je šel na žerjav je na stopnicah padel in si poškodoval desno zapetjeto.

Romih Franc je nakladal kilno zlomnino v vsipni voziček. Ko sta s sodelavcem potisnila voziček na tehniko, se je posoda nenadoma zvrnila in mu stisnala kazalec na levi roki.

Uršič Ivan. Pri nakladanju železa ga je kos železa udaril po desni nogi pod kolenom.

Skale Leopold je pomagal topilcu potisniti voziček do žerjavne proge. Na vozičku je bila

posoda polna žlindre. Rokavica mu je na vročem robu posode zdrsnila in se je opeknel na desnem zapestju.

LIVARNA SIVE LITINE:

Pešak Jože. Ko je šel skozi čistilnico se je brusilcu nenadoma zlomila os na ročnem brusilnem strojčku in je brusni kolut priletel Pešaku v desno stegno.

Ivkovič Ranko je z jekleno cevjo prediral skorjo na površini litine, ki je predolgo stala v ponovci. Ob udarcu je železo brizgnilo po cevi ter ga opeklo po prsih in levi roki.

Poglshek Peter. Pri usmerjanju grabilca mu je grabilec stisnil kazalec na levi roki.

Kolar Slavko. Pri obračanju kalupnega okvirja mu je stisnilo tretji prst na levi roki.

MEHANIČNA DELAVNICA:

Jazbec Franc. Zaradi okvare žerjava so težko ploščo ročno dvignili na stolice. Pri odlaganju bremena na stolice mu je stisnilo kazalec leve roke.

Promet:

Brecl Franc. Pri odstavljanju prekucnika z odpadno opeko iz jeklarne na stranski tir je prekucnik na kretnici iztiril, se prevrnil in obrnil počez ter stisnil premikača ob naslednji voz.

EKSPEDIT:

Pušnik Jože. Pri zapenjanju kokile na žerjav mu je veriga stisnila prstanec na levi roki.

Gorjup Pavel. Med razkladanjem valjanih palic z voza sta delavca z ročnim dvigalom podprla voz, da se ne bi prevrnil. Ročica dvigala mu je ušla iz rok in ga udarila po obrazu.

GRADBENI ODDELEK:

Tovornik Milan. Pri žaganju grčave deske na krožni žagi se je odkrnil kos deske in ga udaril v levo nogo.

Na poti z dela se je poškodoval Lipnik Aljoz iz livarne valjev. Med vonžjo so se na kolesu zlomile vilice in je padel.

Na poti na delo se je poškodoval Ožir Ladislav iz energetskega obrata. Med vožnjo s kolesom je nenadoma ugasnila luč na kolesu in je padel.

Iz tehnične knjižnice

Savremene armirano-betonske konstrukcije. Časopis »Izgradnja«. Spec. izdaja. 1969, S-3350.

Popić R.: Naučno-tehnički rečnik rusko-srpskohrvatski. Interpress, Beograd, 1969.

Priručnik za održavanje i zaštitu parnih kotlova i instalacija, Beograd, 1966, S-3351.

Statistični letopis SR Slovenije, Ljubljana, 1968, S-2494.

Čekmarev A. P.: Točnaja prokatka sortovnih profila. »Metallurgija« Moskva, 1968, S-2496.

Čerepin V. T.: Eksperimentalna tehnika v fizičeskem metallovedenju. 1968, S-0068.

Tehnologija i oborudovanie liteinogo proizvodstva, 1966, S-2498.

Ekonomika i organizacija otraslej tjaležoi promišlenosti, 1966, Moskva, 1968, S-2499.

Varšavskii O. G.: Regulirovanie teplovih metallurgičeskijh processov. Izd. »Metallurgija« Moskva, 1968, S-2501.

Plazmenaja plavka, Izd. »Metallurgija« Moskva, 1968, S-2504.

The Desing of Experiments London, 1960, 2502.

Satin V. P.: Režuščii i vspomagatel'ni instrument. Spravočnik, Izd. »Mašinstroenie« Moskva, 1968, S-2503.

DIN-Taschenbuch: Walzlager — Normen, Berlin 1967, S-1969.

LEDLI R. S.: Programirovanie i ispolzovanie cifrovijh yčislitel'nyh mašin. Izd. »Mir« 1966, S-2442.

DIN Taschenbuch, Teil A, 6, Werkzeugnormen. Beuth, Vertrieb, Berlin 1967, S-1970.

DIN Taschenbuch: Grundnormen für die mechanische Technik. Berlin 1967, S-1971.

INŽENJERSKO-tehnički priručnik u šest knjiga. Druga knjiga. Izd. »Rad« Beograd, 1968, S-2355/II.

PROIZVODSTVO stali v SSA, »Metallurgija« 1968, S-2444.

JAVNILOVIĆ E. A.: Čuguni, ferrosplavi i prokat črnijh metallov. Spravočnik »Metallurgija« 1968, S-2443.

JUS - katalog jugoslovenskih standar-

dov. Jugosl. zavod za standardizaciju, Beograd 1968, S-1706.

KRAJEVNI leksikon Slovenije. I. knjiga. Izd. DZS, Ljubljana 1968.

SLOVNIK M.: Tehnička dokumentacija. Ureditelj delovnih mest in racionalizacija dela. S-3315/8.

MATERIALFLUSS in Giessereien. 2. Teil. Giessereiverlag, GMBH, Düsseldorf, 1957, S-3313/2.

OBRATOVANJE s parnoenergetskimi napravami in njihova antikorozijska zaštita. Ljubljana 1968. Društvo za zaščito materiala. S-3321.

UNIVERZALNA decimalna klasifikacija. Slovenska skrajšana izdaja. Izd. Centralna tehn. knjižnica, Ljubljana 1967, S-3316.

VPLIV pregretja na oblikovanje bele plasti na valjih. Metalurški institut v Ljubljani, 1968, S-3317.

PAVLOVIĆ V.: Tehnički rečnik nemačko-srpskohrvatski. Izd. »Interpress«, Beograd 1968.

NAUCNE principi i novie metodi ispitannij materiallov dlja uslov trenie. Izd. »Nauka« Moskva 1968, S-3319.

LITEJNIE svojstva metallov i splavov. Izd. »Nauka«, Moskva 1967, S-3320.

STATISTICKOE metode i ekonomičeskoe analize proizvodstva. Izd. »Nauka« Novosibirsk 1968, S-1974.

EKONOMICESKOE problemi razvitja promišlenosti zarubežnyh stran. I. 1968, Moskva 1968, S-1975.

ANALIZ metallurgičeskijh processov metodami matematičeskoj statistiki. S-1973. Izd. »Metallurgija«, Moskva 1968.

KOZLOV V. S.: Fizika magnitografičeskoj defektoskopii. Izd. »Nauka« i tehnika« Minsk 1968; S-1977.

GRIB V. V.: Laboratornije ispitanija materiallov na trenie i iznos. Izd. »Nauka«, Moskva 1968. S-1978.

VOJTOVIĆ R. F.: Oksigenije tupoglavkih soedinienij. Spravočnik. Kiev, 1968, S-1986.

IVANKO A. A.: Tverdest. Spravočnik. »Nauka dumka« Kiev, 1968. S-1985.

KORIŠČENJE SKLADA ZA DOPUSTE

V gospodarskem načrtu našega podjetja za leto 1969 je predvideno tudi oblikovanje sklada za dopuste v višini 167 milijonov S-din, kar se doda k že planirani masi OD v poprečju 950 N-din na zaposlenega. Ta del sklada sredstev za dopuste je razdeljen na ekonomske enote in je pogojen s finančnim rezultatom vsake enote posebej. Vsak obrat, oziroma enota dobi pregled, s kolikimi sredstvi za dopust zaposlenih razpolaga; na zaposlenega pride namreč 480 N-din; tako bo lahko tekoče spremljal finančni rezultat, ki je pogoj za koriščenje oziroma za višino sklada za dopuste.

Sklad za dopuste se bo lahko koristil na naslednji način:

a) vsak član kolektiva bo lahko prejel 480 N-din iz sklada za dopuste v svoji enoti, če bo ta enota imela pozitiven finančni rezultat.

b) če obrat ali oddelek ne bo imel pozitivnega finančnega rezultata, bo član kolektiva prav tako lahko dvignil akontacijo, vendar bo v primeru, če obrat ali oddelek kasneje ne bi dosegel pozitivnega rezultata, moral v naslednjih mesecih znesek vračati, kolikor bo pač razlika do planirane višine sredstev obrata (oddelka).

c) vsak član delovne skupnosti bo prejel polni znesek, ko bo predložil potrdilo o rednem letnem dopustu (najmanj 10 dni!) in potrdilo, da namerava dopust preživeti v kateremkoli počitniškem domu, ker bo ta denar direktno nakazan na račun dotičnega počitniškega doma. Podrobnejša navodila bo izdala še finančna služba našega podjetja.

č) tisti, ki dopusta ne bodo preživeli v počitniških domovih, bodo ob predložitvi potrdila o koriščenju dopusta najmanj 10 dni prejeli tisti znesek, ki od vsote 480 N-din odpade na teh 10 dni dopusta, ostalo pa ob kasnejšem koriščenju dopusta. Celotno vsoto bo torej prejel ob celotnem koriščenju dopusta, ko bo napravljen dokončni obračun.

Natančneje povedano: vsak obrat se vsak mesec obračuna, tj. ugotovi se realizacija, odštejejo se poslovni stroški, dobimo dohodek, odštejejo se osebni dohodki, ostane pa plus ali minus. V OD je poprečje 950 novih din, plus 40 N-din mesečno. Obrat, ki bo imel negativen rezultat, bo lahko regres izplačal, zmanjšala se mu bo pa masa (ustrezno), ker bo treba to vrniti. Ne bo pa treba vedno vsega vračati, vse pač zavisi od finančnega rezultata.

NOVI UPOKOJENCI

KUMPERGER ANTON, rojen v Sentsjakobu dne 15. januarja 1914, stanuje v Sotenskem pri Sentsjurju. Že s 14. letom starosti se je zaposlil v Kamnolom-

Kumperger
Anton

mu Šibenik, nato eno leto na železnici v Celju. Med vojno je nekaj časa delal v Nemčiji, od septembra 1944 dalje pa doma, oziroma sodeloval pri narodni zaščiti na vasi. Marca 1946 se je ponovno zaposlil v Kamnolomu in aprila 1947 v našem podjetju. Delal je v obratu šamotarna predvsem kot ročni oblikovalec. Tovariša Kumpergerja poznamo tudi kot dobrega urarja, ki je kljub fizično napornemu delu v podjetju, koristil svoj prosti čas v tem poklicu. Sodelavci smo dokaj radi zaupali svoje ure v popravilo našemu »urarju«, ker je uslugo hitro in dobro opravil. Ob odhodu nam je povedal, da bo opravljal delo svojega »privatnega poklica« še naprej, kolikor mu bo seveda dopuščalo zdravje. Dne 15. aprila letos je bil invalidsko upokojen.

KRZNAR FRANC, rojen 2. marca 1914 v Celju, po poklicu valjar, stanuje v Storah. Najprej je začel delati v Tovarni emajlirane posode Celje. V mesecu juliju 1930. leta se je zaposlil v Železarni Store — obratu valjarni in delal do oktobra 1943. Prekinitev je nastala zaradi odhoda v vojsko. Bil je v angleškem ujetništvu, od koder je prišel s V. Prekomorsko narodnoosvobodilno brigado v Jugoslavijo. Po demobilizaciji se je leta 1945 ponovno zaposlil v našem podjetju, kjer je delal vse do upokojitve v obratu va-

Krznar
Franc

ljarna. Tovariš Krznar je eden od redkih, ki so upokojeni, dosegel s svojim delom polno delovno dobo — 40 let — in bil na tej osnovi redno upokojen dne 19. aprila.

LIPOVSEK IVAN, rojen 17. oktobra 1914 v Repušu pri Sentsjurju. Sedaj stanuje v Celju. V delovno razmerje je najprej vstopil leta 1932 kot delavec na posestvu, nato v skupini za regulacijo Savinje v Celju. Eno leto je delal pri Apneniku Pečovnik. Od 1941. do 1950. leta je delal na Lesno industrijskem podjetju Celje. V Železarno Store je vstopil na delo decembra 1950. leta in bil razporejen v obrat jeklarno, kjer je delal vse do invalidske upokojitve, to je dne 22. aprila 1969.

Lipovšek
Ivan

JESENKO IVAN, rojen v Šmarju pri Jelšah dne 2. novembra 1922. Sedaj stanuje v Hruševcu pri Sentsjurju. S 15. letom starosti je odšel na delo k kmetom, nato med vojno zaposlen kot skladiščni delavec pri trgovcu v Sentsjurju. Junija 1946. leta je vstopil na delo v Železarno Store, kjer je bil razporejen v obrat jeklarno in opravljal delo na raznih delovnih mestih vse do upokojitve.

Jesenko
Ivan

Dne 7. aprila letos je bil invalidsko upokojen in s tem dnem je tudi prenehalo delovno razmerje.

FIDLER MARTIN, rojen 19. oktobra 1922. leta v Lokarjih pri Sentsjurju, sedaj stanuje na Pečovju nad Storami. Po poklicu je čevljar. Po končani osnovni šoli se je začel učiti poklica pri privatnem mojstru v Sentsjurju, kjer je bil po izučitvi zaposlen do oktobra 1943. Maja 1944. leta je vstopil v partizanske vrste, kjer je bil vse do osvoboditve. Na posledicah zadobljenih ran v NOB je postal 60 % invalid. Demobiliziran iz JLA je bil novembra 1946. V Železarni Store je delal od aprila 1947 dalje. Najprej je delal kot delavec v livarni, nato

na »prostoru« ter komunalnem oddelku in od 1958. leta dalje v svojem poklicu, predvsem na

Fidler
Martin

popravilu zaščitnih sredstev v sedlarski delavnici. Dne 22. aprila letos je bil invalidsko upokojen.

INKRET IVAN, rojen v Boletini pri Sentsjurju dne 20. maja 1915. Sedaj stanuje v Sentsvidu pri Grobelnem. Kot večina drugih je tudi Inkret po-

Inkret
Ivan

iskal delo pri privatniku kot delavec, nekaj časa med vojno pa je delal kot skladiščni delavec v Celju. V šamotarni Store se je prvič zaposlil junija 1946. leta ter se po dveh letih preselil v Kemično tovarno Celje, od koder se je leta 1951 vrnil v šamotarno in delal pretežno kot ročni oblikovalec do dne 15. aprila letos, ko je zaradi invalidske upokojitve prenehalo delovno razmerje.

ŠPORT

DOSTOJNO SO NAS ZASTOPOLE

V nedelju 11. maja je bilo v Zagrebu ekipno državno prvenstvo za žene, katerega so se udeležile naše kegljavke: Eva Ludvigova, Dragica Kranjčeva, Sonja Ocvirkova, Hilda Vebrova, Magda Urhova in Janja Keržanova. V izredno napetem tekmovanju so zmagale kegljavke društva Ljubljana center s 4554 podrtimi keglji, dočim so naše tekmovalke zasedle drugo mesto s 4549 podrtimi keglji; na tretje mesto so se plasirale kegljavke Medveščaka iz Zagreba s 4530 podrtimi keglji. Doseženo drugo mesto na tako zahtevnem tekmovanju je vse-

kakor lep uspeh, posebno še, če upoštevamo majhno razliko 5 podrtih kegljev med zmagovalkami in našimi predstavnicami. Čestitamo! R. U.

TUDI MLADI NOGOMETASI SO BILI USPEŠNI

V ponedeljek 12. maja je bil v Celju turnir v malem nogometu v počastitev 50-letnice delovanja Zveze komunistov Jugoslavije. Ekipa mladine iz Stor, v kateri so nas zastopali: tehnični vodja tovariš Pavlič in člani Franulič, Bogdanovič, Kačičnik, Rožman, Kaluža, Mandič, Sprajcer in Grkinič, je nasprotnike iz EMO premagale s 3:0, predstavnike Cinkarne s 3:2, medtem, ko je s predstavniki JZ (železničarji) dosegla neodločen rezultat 2:2 in si tako priborila I. mesto. Zmagovalcem čestitamo in želimo še več takih uspehov. R. U.

O VZROKIH FLUKTUACIJE

dov črne metalurgije in naša predelovalna industrija mora plačevati proizvode po višji ceni kot doma.

Pri fluktuaciji nas najbolj tepe to, ker ne moremo deblokirati določenih stanovanj. Tako stanovanje pa stane danes 8 do 10 milijonov S-din. Morda bo še kdo odšel, prizadevati si moramo, da praznino izpolnimo z novimi ljudmi. Toda kmalu bomo verjetno tudi pri nas nudili višjo ceno. Zaradi stanovanj pa se bomo morali temeljito pogovoriti v krogu družbenih in političnih organizacij v celjskem območju, katerim je že dan ustrezen predlog.

Delavski svet je zadolžil kadrovske komisijo, naj do prihodnje seje pripravi poročilo s konkretnimi predlogi, kako je voditi kadrovske politiko. Posvetuje naj se tudi z zdravstveno službo. Zavzeti bomo morali stališče, kako naj vodimo kadrovske politiko in kdo naj jo vodi, določila samoupravnih aktov pa bodo morala biti upoštevana, ne pa tako kot prakticiramo danes, da lahko že vsak zahteva ljudi. Popraviti pa bomo morali tudi odnose do članov kolektiva, kjer se danes šepajo. Zlasti pa bomo morali ljudi bolje informirati in jih navaditi, da bodo informacije tudi čitali. Kar priznajmo, da je še mnogo ljudi, članov kolektiva, ki niti Informatorja, še manj pa »Železarja« ne prečitajo, neinformirani pa negotujejo, nasedajo zastraševanju in se marsikdaj odločijo drugače, kot bi se, če bi bili pravilno informirani in — če bi malo bolj cenili vse, kar jim podjetje nudi, malo več morale jim vlijmo. R. U.

KADROVSKE VESTI

Iz JLA se je vrnil:

GUČEK Milan, elektromehaničnik in se je ponovno zaposlil v elektroobratu.

Novi člani delovne skupnosti:

V valjarno so bili sprejeti: ARZENŠEK Vladimir, ključavničar, MALAKAR Janez, delavec, ZAVŠEK Stanislav, delavec, ZORIN Franc, delavec, SIVKA Anton, delavec, VREŠ Alojz, delavec. V mehanično delavnico: GRIL Peter, strojni ključavničar, PLATOVŠEK Božidar, delavec, KANTUŽER Mihael, topilec, SEGA Stanislav, strojni ključavničar, KEŠE Drago, strojni ključavničar. V komunalni oddelk: SEVŠEK Justina, delavka, ŠKORNIK Marija, delavka, PLANK Olga, administratorka — pripravnica, KOČEVAR Dragica, delavka, JAGER Marija, delavka. V livarno sive litine: NOVAK Jožef, delavec, GAJŠEK Karl, delavec, GRKINIČ Milan, livar, VOVK Vincenc, delavec, PILKO Danijel, delavec, POČIVALŠEK Stanislav, delavec, PUNGERŠEK Franc, delavec. V livarno valjev: POLŠAK Roman, delavec, ZORKO Franc, delavec, ŠRAMEL Anton, žerjavovodja, SELIČ Franc, delavec, URŠIČ Janez, delavec, GRMEK Ivan, delavec, FIRANT Franc, delavec, JAGER Franc, vodovodni inštalater. V jeklarne: LUBEJ Jožef, delavec, CIGLER Alojz, tesar-delavec, NOVAK Stanislav, delavec in ŠESLAR Marija, uslužbenka — pogodbeno. Na OTK: MARČIČ Anton,

Zahvala

Delovodji tovarišu Ivanu Judežu in sodelavcem jedrarjem iz nove livarne. Tovarišem Lubej Cirilu, Plank Jožetu, Ramšak Karlu in Krajšek Francu se najiskrenejšje zahvaljujem za obisk in darila v času mojega bolovanja.

Hvaležni invalidski upokojenec
Verdel Anton

Zahvala

Ob izgubi svojega moža

JOŽETA GLAVAČA,

upokojenega delavca šamotarne, se najlepše zahvaljujem kolektivu Železarne Štore za darovano cvetje.

Zalujoča žena Ana Glavač.

strojni ključavničar, na ekspedit: GUČEK Rudolf, delavec, v šamotarno: VREŠ Alojz, delavec, v energetske obrat: VINDIŠ Anton, radiomehanik, v splošni sektor: ŠLATAV Ljudmila, administratorka — pripravnica, KOVAC Miran, delavec, livar, pripravnik.

Delovno razmerje je prenehalo:

ŠTARKL Mihael, šoferju iz avtooddela, je samovoljno zapustil delo, iz livarne sive litine sta samovoljno zapustila delo BEZGOVŠEK Slavko in FURMAN Jože. Iz livarne valjev sta odšla v poskusni dobi: PERC Mirko in SUHEL Anton ter samovoljno zapustila delo: PODHRAŠKI Alojz in SELIČ Franc. FAJS Stanislav iz jeklarne, je samovoljno zapustil delo.

Po lastni želji so odšli: KINDELHOFER Kurt, iz organizacijskega biroja, RANČAN Franc iz elektroplavža ter inž. GORŠEK Martin iz razvojnega oddelka. Samovoljno sta zapustila delo: HITI Martin iz mehanične delavnice in KRIVEC Andrej iz obdelovalnice valjev.

Začasno je prenehalo delovno razmerje v naši delovni skupnosti tov. BURNIK Dušan, dipl. met. inž., zaradi izvolitve za podpredsednika občinske skupščine Celje.

Naraščaj v družini so dobili:

ARZENŠEK Jože iz jeklarne, CATER Franc iz jeklarne, ČAGALJ Silva iz UOS, DEČMAN Milan iz mehanične delavnice, MLAKAR Martin iz mehanične delavnice, VEŠLIGAJ Jože iz livarne valjev, PERGAMOŠ Jože iz jeklarne, ROMIH Alojz iz prometa, GORIŠEK Zdravko iz valjarne in GRADIČ Adolf iz elektroplavža.

Čestitamo!

Zakonsko zvezo so sklenili:

KOCMAN Anton iz valjarne, PLANKO Ivan iz valjarne, HLADIN Konrad iz mehanične delavnice, DROBNE Henrik iz prometa, LUBEJ Vlado iz livarne sive litine, VERBOVŠEK Franc iz valjarne in MECILOVŠEK Stanko iz elektroplavža.

Na novi življenjski poti jim želimo obilo družinske sreče!

STORSKI ZELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Ocvirk — Uredniški odbor: dipl. ing. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Rudolf Uršič, dipl. ing. Niko Zakonjšek in Ivan Žmahar — Tiska GP »Celjski tisk« Celje.

Delovno dolžnost so prekršili

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja se je v mesecu marcu 1969 dvakrat sestala in obravnavala 17 primerov kršitve delovne dolžnosti. V 6 primerih je izrekla najmilejši ukrep — opomin, v 6 primerih pa je ugotovila, da niso bili podani znaki kršitve delovne dolžnosti in je prijavljene oprostila krivde in kazni.

Hujše so prekršili delovno dolžnost in bili kaznovani — z javnim opominom:

1. ROMIH ALBERT, iz livarne sive litine — modelna mizarna, je dne 18. februarja 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

2. MOCNIK RUDOLF, star., iz mehanične delavnice, je v dneh 4. in 5. marca 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

— z zadnjim javnim opominom:

1. BEZGOVŠEK SLAVKO, iz livarne sive litine, je dne 19. februarja 1969 ponovno neopravičeno izostal od dela — zadnji javni opomin.

2. BUKOVŠEK FRANC, iz ekspedita, je dne 28. februarja 1969 neopravičeno izostal od dela, dne 21. marca 1969 pa je predčasno zapustil delo na dopoldanski izmeni in ob 12.15 odšel domov — zadnji javni opomin.

V postopek za izključitev na DSE je bil predlagan:

1. ŽAVSKI IVAN, iz livarne sive litine, ki je dne 26. februarja 1969 med delovnim časom obesil na hlačni žep v nafto namočeno čistilno volno sodelavcu Kragl Stanku in jo nato prižgal, zaradi česar je Kragl Stanko dobil hujše opekline po desni roki.

Delavski svet enote livarne sive litine, ki je sklepal o izključitvi Žavski Ivana, se je po tajnem glasovanju odločil, da Žavski ostane še naprej v delovni enoti in mu s tem dal možnost, da popravi svoj odnos ter mu je izrekel zadnji javni opomin.

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja se je v mesecu aprilu 1969 štirikrat sestala in obravnavala 28 primerov kršitev delovne dolžnosti. V 9 primerih je izrekla opomin, v enem primeru je ugotovila, da niso bili podani znaki kršitve delovne dolžnosti in je postopek ustavila, v štirih primerih pa je zaradi zaslужanja prič obravnavo preložila.

Hujše so prekršili delovno dolžnost in bili kaznovani — z javnim opominom:

1. Kozole Konrad, iz jeklarne, se je dne 8. 12. 1968 okrog 13.40 prepiral in fizično obračunal s sodelavcem v garderobi jeklarne — javni opomin.

2. Žavski Alojz, iz jeklarne, je dne 22. 2. 1969 dal ob prijavi nezgode delovodji neresnične podatke, pri čemer je izjavil, da se je poškodoval dne 20. 2. 1969 ob 23. uri, medtem ko je bilo naknadno ugotovljeno, da se je kršitelj poškodoval v času, ki ga ni mogoče šteti za nesrečo pri delu — javni opomin.

3. Jazbec Jože, iz livarne valjev, je dne 27. 2. 1969 v popoldanskih urah v adjustaži livarne valjev samovoljno upravljal električni vitelj, čeprav mu to delo ni bilo zaupano, niti ni za to delo imel potrebno usposobljenost ter je pri tem utrgal jekleno vlečno vrv premera 18 mm in dolžine 85 m — javni opomin.

4. Maček Alojz, iz livarne sive litine, je dne 21. 2. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

5. Turnšek Franc, iz livarne

sive litine, je v dneh 21. in 22. februarja 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

6. Završek Ivan, iz livarne sive litine, je dne 19. 2. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

7. Matuš Ludvik, iz livarne sive litine, je dne 27. 2. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

8. Škoflek Albin, iz livarne sive litine, je v dneh 10. in 11. 3. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

9. Ojsteršek Anton, iz livarne sive litine, je dne 15. 3. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

10. Čanžek Jože, iz valjarne, je dne 13. 3. 1969 na dopoldanski izmeni odklonil izvršitev delovnega naloga — javni opomin.

11. Rozman Ivan, iz livarne sive litine, je dne 25. 3. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

12. Holcinger Friderik, iz livarne sive litine — modelne mizarne, je dne 26. 3. 1969 ob 9. uri, ko je bil na delu, brez dovoljenja zapustil delovno mesto in se nato okrog 12.30 vrnjen vrnil v delavnico — javni opomin.

13. Zager Mirko, iz livarne sive litine, je dne 12. 4. 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

z zadnjim javnim opominom:

14. Lesjak Franc, iz jeklarne, se je dne 8. 12. 1968 okrog 13.40 prepiral in fizično obračunal s sodelavcem, pri čemer je Lesjak Franc bil glavni povzročitelj prepira — zadnji javni opomin.

Iz pisarne pravne službe